

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "ความต้องการและการใช้สื่อดิจิทัลของอาจารย์สาขาศิลปะในมหาวิทยาลัยของรัฐ" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา วัตถุประสงค์ในการใช้สื่อดิจิทัล การใช้และความต้องการสื่อดิจิทัล ในด้านรูปแบบ เนื้อหาวิชา แหล่งสื่อดิจิทัล รวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงบริการ สื่อดิจิทัล โดยตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ความต้องการ และการใช้สื่อดิจิทัลของอาจารย์สาขาศิลปะในมหาวิทยาลัยของรัฐ ทั้ง 3 สาขาวิชา ได้แก่ ทัศนศิลป์ ศิลปะประยุกต์ และสถาปัตยกรรม ไม่แตกต่างกัน
2. อาจารย์สาขาศิลปะประสบปัญหาในระดับมากในด้านรูปแบบของสื่อดิจิทัลที่ใช้ มีไม่เพียงพอ

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยศึกษาเกี่ยวกับอาจารย์สาขาศิลปะ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 204 คน ปรากฏว่า ได้รับคืน 186 ชุด เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ นำมาวิเคราะห์ได้ จำนวน 178 ชุด คิดเป็น 87.25% ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด ผลการวิจัยสามารถสรุปและอภิปรายได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากจำนวนอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 178 คน ปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุด 53 คน (29.77%) เป็นอาจารย์สาขาศิลปะ มหาวิทยาลัยศิลปากร รองลงมา เป็นอาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง จำนวน 43 คน (24.16%) และน้อยที่สุด เป็นอาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 7 คน (3.93%) เมื่อจำแนกตามคณะ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มากที่สุด 43 คน (24.16%) และรองลงมา จำนวน 29 คน (16.29%) เป็นอาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามลำดับ) และจำนวนน้อยที่สุด 3 คน (1.69%) เป็นอาจารย์คณะศิลปกรรมศาสตร์ (มหาวิทยาลัยขอนแก่น) ส่วนภาค วิชาที่สังกัด พบว่า อาจารย์สาขาศิลปะ จำนวนมากที่สุด 14 คน เป็นอาจารย์ภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง) รองลงมา จำนวน 13 คน เป็นอาจารย์ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) และ น้อยที่สุด จำนวน 1 คน มี 6 ภาควิชา คือ ภาควิชาจิตรกรรม ภาควิชาประติมากรรม ภาควิชาออกแบบนิเทศศิลป์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ และภาควิชาผังเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ (มหาวิทยาลัยขอนแก่น) และภาควิชา
เซรามิกส์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ (มหาวิทยาลัยบูรพา)

เมื่อจำแนกอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม ตามกลุ่มสาขาวิชาศิลปะ ปรากฏว่า อาจารย์กลุ่มสาขา
วิชาศิลปะประยุกต์ มีจำนวนมากที่สุด 63 คน (35.39%) รองลงมา เป็นอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสถาปัตยกรรม
จำนวน 61 คน (34.27%) และน้อยที่สุด เป็นอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาจิตรศิลป์ จำนวน 54 คน (30.34%)

สำหรับวุฒิการศึกษาของอาจารย์สาขาศิลปะ พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด มีวุฒิการศึกษาสูงสุด
ระดับปริญญาโท จำนวน 119 คน (66.85%) รองลงมา มีวุฒิการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาตรี จำนวน 42 คน
(23.60%) และน้อยที่สุด มีวุฒิการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาเอก จำนวน 17 คน (9.55%)

เมื่อจำแนกวุฒิการศึกษา ตามกลุ่มสาขาวิชาของอาจารย์ พบว่า อาจารย์สาขาศิลปะ จำนวนมาก
ที่สุดของทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชา มีวุฒิการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาโท รองลงมา มีวุฒิการศึกษาสูงสุด ระดับ
ปริญญาตรี และน้อยที่สุด มีวุฒิการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาเอก เช่นเดียวกัน

ส่วนประสบการณ์การทำงานของอาจารย์สาขาศิลปะ พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 45 คน
(25.28%) มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี รองลงมา จำนวน 36 คน (20.22%) มีประสบการณ์การทำงาน
6-10 ปี และน้อยที่สุด จำนวน 12 คน (6.74%) มีประสบการณ์การทำงาน 26 ปีขึ้นไป

เมื่อพิจารณาประสบการณ์การทำงานของอาจารย์สาขาศิลปะโดย จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า
อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาจิตรศิลป์ และกลุ่มสาขาวิชาสถาปัตยกรรม จำนวนมากที่สุด มี ประสบการณ์การทำงาน
ต่ำกว่า 5 ปี เหมือนกัน ในขณะที่อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาศิลปะประยุกต์ จำนวนมากที่สุด มีประสบการณ์การทำงาน
6-10 ปี รองลงมา อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาจิตรศิลป์ มีประสบการณ์ 6-10 ปี อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาศิลปะประยุกต์
มีประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสถาปัตยกรรม มีประสบการณ์การทำงาน 11-15 ปี
ส่วนอาจารย์จำนวนน้อยที่สุดของทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชา มีประสบการณ์การทำงาน 26 ปีขึ้นไป เหมือนกัน

2. ความต้องการและการใช้สื่อทัศนวัสดุของอาจารย์สาขาศิลปะในมหาวิทยาลัยของรัฐ

2.1 วัตถุประสงค์ในการใช้สื่อทัศนวัสดุ

อาจารย์สาขาศิลปะ มีวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อทัศนวัสดุ ในระดับมาก 4 รายการ ได้แก่
เพื่อใช้ประกอบการสอน ($\bar{x} = 4.33$) เพื่อศึกษาหาความรู้ และติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ($\bar{x} = 3.75$)

เพื่อใช้ประกอบในการจัดสัมมนาทางวิชาการ การฝึกอบรม และการบรรยายทางวิชาการ ($\bar{x} = 3.73$) และเพื่อใช้ประกอบการผลิตผลงานทางวิชาการ ($\bar{x} = 3.59$) ส่วนอีก 2 วัตถุประสงค์ มีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อจำแนกวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อทัศนวัสดุ ตามกลุ่มสาขาวิชาของอาจารย์ พบว่า

กลุ่มสาขาวิชาจิตรศิลป์ อาจารย์มีวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อทัศนวัสดุ ในระดับมาก 5 รายการ โดยวัตถุประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เพื่อใช้ประกอบการสอน เพื่อใช้ประกอบการจัดสัมมนาทางวิชาการ การฝึกอบรม และการบรรยายทางวิชาการ และเพื่อศึกษาหาความรู้และติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ส่วนอีก 1 วัตถุประสงค์ มีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง

กลุ่มสาขาวิชาศิลปะประยุกต์ อาจารย์มีวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อทัศนวัสดุ ในระดับมาก 3 รายการ คือ เพื่อใช้ประกอบการสอน เพื่อศึกษาหาความรู้และติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และเพื่อใช้ประกอบการผลิตผลงานทางวิชาการ ส่วนอีก 3 วัตถุประสงค์ มีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง

กลุ่มสาขาวิชาสถาปัตยกรรม อาจารย์มีวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อทัศนวัสดุ ในระดับมาก 4 รายการ โดยวัตถุประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เพื่อใช้ประกอบการสอน เพื่อศึกษาหาความรู้และติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ เพื่อใช้ประกอบการจัดสัมมนาทางวิชาการ การฝึกอบรม และการบรรยายทางวิชาการ และส่วนอีก 2 วัตถุประสงค์ มีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อทัศนวัสดุของอาจารย์สาขาศิลปะทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชา พบว่า อาจารย์แต่ละกลุ่มสาขาวิชา มีวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อทัศนวัสดุ ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยในส่วนนี้ จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อ 1 ในส่วนที่ระบุไว้ว่า การใช้สื่อทัศนวัสดุของอาจารย์ทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ สาขาจิตรศิลป์ สาขาศิลปะประยุกต์ และสาขาสถาปัตยกรรม ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยในด้านวัตถุประสงค์ ในการใช้สื่อทัศนวัสดุ ยังพบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูชาติ แสงประทีปทอง (2530) พวงเพชร รินเรง (2532) สามินี ชัยวาที (2534) ยุพิน เกียรติสุวิมล (2537) Obetz (1980) Russel (1981) Bratton and other (1987) Agnew, Mcneely and Thaxton (1989) Martinez and Woods (1995) ซึ่งพบว่า อาจารย์มีวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อทัศนวัสดุ เพื่อประกอบการสอน ในระดับสูงสุดเหมือนกัน การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ เนื่องจาก การสอนเป็นหน้าที่หลักของอาจารย์ อาจารย์

จึงนำเอาสื่อทัศนวัสดุ มาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อถ่ายทอดความรู้ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ เนื้อหาวิชาที่มุ่งยาก ซับซ้อนได้ง่ายและเข้าใจตรงกัน ในระยะเวลาอันสั้น รวมทั้งตรงตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนได้วางไว้

2.2 ความต้องการและการใช้สื่อทัศนวัสดุของอาจารย์สาขาศิลปะในด้านรูปแบบเนื้อหาวิชาและแหล่งสื่อทัศนวัสดุ

2.2.1 รูปแบบของสื่อทัศนวัสดุที่ใช้และต้องการ

การใช้

อาจารย์สาขาศิลปะใช้สื่อทัศนวัสดุ ในระดับมาก 4 รูปแบบ ได้แก่ สไลด์ ($\bar{x} = 4.47$) ของจริง ($\bar{x} = 3.84$) ของตัวอย่าง และแผ่นโปร่งใส ($\bar{x} = 3.54$ เท่ากัน) ในระดับปานกลาง 9 รูปแบบ ส่วนอีก 7 รูปแบบ มีการใช้ในระดับน้อย

เมื่อจำแนกรูปแบบของสื่อทัศนวัสดุที่ใช้ตามกลุ่มสาขาวิชาของอาจารย์ พบว่า

กลุ่มสาขาวิชาจิตรศิลป์ อาจารย์ใช้สื่อทัศนวัสดุ ในระดับมากที่สุด 1 รูปแบบ คือ สไลด์ ในระดับมาก 1 รูปแบบ คือ ของจริง ส่วนอีก 7 รูปแบบ ใช้ในระดับปานกลาง และ 11 รูปแบบ ใช้ในระดับน้อย

กลุ่มสาขาวิชาศิลปะประยุกต์ อาจารย์ใช้สื่อทัศนวัสดุในระดับมาก 4 รูปแบบ ได้แก่ สไลด์ ของจริง ของตัวอย่าง และภาพ ส่วนอีก 9 รูปแบบ ใช้ในระดับปานกลาง และ 7 รูปแบบใช้ในระดับน้อย

กลุ่มสาขาวิชาสถาปัตยกรรม อาจารย์ใช้สื่อทัศนวัสดุในระดับมาก 6 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สไลด์ แผ่นโปร่งใส และ แผนที่ ส่วนอีก 8 รูปแบบ ใช้ในระดับปานกลาง และ 6 รูปแบบ ใช้ในระดับน้อย

ผลการวิจัย ในด้านรูปแบบของสื่อทัศนวัสดุที่อาจารย์สาขาศิลปะใช้ ซึ่งพบว่ารูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สไลด์นั้น ปรากฏผลไม่สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ สมหวัง เสงนิล (2528) ชูชาติ แสงประทีปทอง (2530) ยุพิน เกียรติสุริยมล (2537) และ Martinez and Woods (1995) ซึ่งพบว่า รูปแบบของสื่อทัศนวัสดุที่อาจารย์ใช้ในระดับสูงสุด ได้แก่ แผ่นโปร่งใส การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ เนื่องจาก การเรียนการสอน สาขาศิลปะ จะมุ่งเน้นคุณค่าทางสุนทรียภาพ และความงามที่มองเห็นจากรูปลักษณะ เช่น ผลงานทางด้านภาพวาด ภาพเขียน งานปั้น งานแกะสลัก ผลงานอาคาร และสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จำเป็นต้องศึกษาจากภาพและดูจากของจริง ซึ่งสไลด์เป็นสื่อการสอนที่สามารถถ่ายทอด รายละเอียดและรูปลักษณะของงานศิลปะได้ชัดเจนและเหมือนจริง ดังนั้น อาจารย์สาขาศิลปะจึงใช้สไลด์ ในระดับมากที่สุด

ความต้องการ

อาจารย์สาขาศิลปะต้องการไลต์ทัศนวัสดุในระดับมากที่สุด 1 รูปแบบ คือ สไลด์ ($\bar{x} = 4.53$) ในระดับมาก 6 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ของจริง ($\bar{x} = 4.08$) วิดีทัศน์ ($\bar{x} = 3.81$) และของตัวอย่าง ($\bar{x} = 3.76$) ในระดับปานกลาง 6 รูปแบบ ส่วนอีก 7 รูปแบบ มีความต้องการในระดับน้อย

เมื่อจำแนกรูปแบบของไลต์ทัศนวัสดุ ที่ต้องการตามกลุ่มสาขาวิชาของอาจารย์ พบว่า

กลุ่มสาขาวิชาจิตรศิลป์ อาจารย์มีความต้องการไลต์ทัศนวัสดุในระดับมากที่สุด 1 รูปแบบ คือ สไลด์ ในระดับมาก 4 รูปแบบ ได้แก่ ของจริง วิดีทัศน์ ภาพ และของตัวอย่าง ส่วนอีก 5 รูปแบบ ต้องการในระดับปานกลาง และ 10 รูปแบบ ต้องการในระดับน้อย

กลุ่มสาขาวิชาศิลปะประยุกต์ อาจารย์มีความต้องการไลต์ทัศนวัสดุ ในระดับมากที่สุด 1 รูปแบบ คือ สไลด์ ในระดับมาก 6 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ของจริง ของตัวอย่าง และวิดีโอทัศน์ ส่วนอีก 6 รูปแบบ มีความต้องการในระดับปานกลางและ 7 รูปแบบ มีความต้องการ ในระดับน้อย

กลุ่มสาขาวิชาสถาปัตยกรรม อาจารย์มีความต้องการไลต์ทัศนวัสดุในระดับมากที่สุด 8 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สไลด์ แผ่นโปร่งใส และแผนที่ ส่วนอีก 8 รูปแบบ มีความต้องการในระดับปานกลาง และ 4 รูปแบบ มีความต้องการในระดับน้อย

ผลการวิจัยในด้านรูปแบบของไลต์ทัศนวัสดุ ที่อาจารย์ต้องการ พบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ พวงเพชร รินเรือง (2532) ซึ่งพบว่า อาจารย์มีความต้องการวัสดุไม่ตีพิมพ์ในรูปแบบของสไลด์ ในระดับสูงสุด แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของยุพิน เกียรติสุวิมล (2537) ที่พบว่า อาจารย์สาขาเกษตรต้องการแผ่นโปร่งใส ในระดับสูงสุด

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของรูปแบบไลต์ทัศนวัสดุที่อาจารย์สาขาศิลปะทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชาใช้และต้องการ พบว่า อาจารย์แต่ละกลุ่มสาขาวิชาใช้ เนื้อหาสาขาศิลปะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จำนวน 8 รูปแบบ ได้แก่ สไลด์ แผ่นโปร่งใส ภาพโฆษณา แบบก่อสร้าง แผนที่ แผนภูมิ ของตัวอย่าง และของจริง และต้องการไลต์ทัศนวัสดุแตกต่างกัน จำนวน 7 รูปแบบ ได้แก่ ภาพยนตร์ ภาพโฆษณา แบบก่อสร้าง แผนที่ แผนภูมิ ของตัวอย่าง และของจริง ส่วนรูปแบบอื่นๆ นอกเหนือจากนี้ไม่ปรากฏความแตกต่าง ในการใช้และความต้องการ

ผลการวิจัยในส่วนนี้ จึงมีทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อ 1 ในส่วนที่ระบุว่า ความต้องการและการใช้สไลด์ทัศนวัสดุของอาจารย์สาขาศิลปะทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชา ไม่แตกต่างกัน

การที่ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการและการใช้สไลด์ทัศนวัสดุบางรูปแบบไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเป็นเพราะอาจารย์ทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชา ใช้และต้องการสไลด์ทัศนวัสดุบางรูปแบบ สัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาที่อาจารย์สอนคือ อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาจิตรศิลป์ ใช้สไลด์ ในการเรียนการสอน มากกว่าอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาศิลปะประยุกต์และกลุ่มสาขาวิชาสถาปัตยกรรม เนื่องจากสาขาวิชาจิตรศิลป์ ศึกษาดิจิทัลกรรม ประติมากรรม จึงใช้สไลด์ทัศนวัสดุ เพื่อถ่ายทอดศิลปะดังกล่าว ให้ได้ภาพเหมือนจริงและคมชัด ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาศิลปะประยุกต์ มีการผลิตเครื่องเคลือบดินเผา ซึ่งรูปแบบของสไลด์ทัศนวัสดุที่อาจารย์ใช้และต้องการ มากกว่าอาจารย์อีก 2 กลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ ภาพโฆษณา ของตัวอย่าง และของจริง ในขณะที่อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสถาปัตยกรรม ใช้และต้องการ แผ่นโปร่งใส แบบก่อสร้าง แผนที่ และแผนภูมิ มากกว่า อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ เนื่องจาก การเรียนการสอน สาขาสถาปัตยกรรม มุ่งเน้นศึกษาวิชาในด้านการออกแบบสถาปัตยกรรม การออกแบบก่อสร้าง การออกแบบอาคารที่อยู่อาศัยและการออกแบบวางผังชุมชน

2.2.2 เนื้อหาวิชาของสไลด์ทัศนวัสดุที่ใช้และต้องการ

เนื้อหาวิชาของสไลด์ทัศนวัสดุที่ใช้และต้องการ ได้จำแนกเป็น 2 กลุ่มใหญ่คือ เนื้อหาสาขาศิลปะ และเนื้อหาสาขาอื่นๆ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

การใช้

อาจารย์สาขาศิลปะใช้สไลด์ทัศนวัสดุ เนื้อหาสาขาศิลปะ ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.51$) ในขณะที่ใช้เนื้อหาสาขาอื่นๆ ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.07$)

เมื่อพิจารณาเนื้อหาวิชาย่อยของกลุ่มเนื้อหาสาขาศิลปะ และกลุ่มเนื้อหาสาขาอื่นๆ ที่อาจารย์ใช้ พบว่า

เนื้อหาสาขาศิลปะ

อาจารย์ใช้สไลด์ทัศนวัสดุ เนื้อหาจิตรศิลป์ ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.64$) และใช้เนื้อหาศิลปะประยุกต์ และสถาปัตยกรรม ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.48$; $\bar{x} = 3.40$) โดย

- เนื้อหาจิตรศิลป์ อาจารย์ใช้เนื้อหาทยอย ในระดับมาก 14 เนื้อหาวิชา โดยเนื้อหาวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ประวัติศาสตร์ศิลปะ ($\bar{x} = 4.08$) ทฤษฎีศิลป์ ($\bar{x} = 3.98$) และประวัติศาสตร์จิตรกรรม ($\bar{x} = 3.78$) ส่วนอีก 2 เนื้อหาวิชา ใช้ในระดับปานกลาง

- เนื้อหาศิลปะประยุกต์ อาจารย์ใช้เนื้อหาทยอยในระดับมาก 8 เนื้อหาวิชา โดยเนื้อหาวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การสร้างภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.73$) การออกแบบนิทรรศการ ($\bar{x} = 3.69$) และการออกแบบผลิตภัณฑ์ ($\bar{x} = 3.67$) ส่วนอีก 8 เนื้อหาวิชา ใช้ในระดับปานกลาง

- เนื้อหาสถาปัตยกรรม อาจารย์ใช้เนื้อหาทยอย ในระดับมาก 8 เนื้อหาวิชา โดยเนื้อหาวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ทฤษฎีการออกแบบสถาปัตยกรรม ($\bar{x} = 3.79$) ผลงานของสถาปนิก ($\bar{x} = 3.75$) และประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม ($\bar{x} = 3.73$) ส่วนอีก 9 เนื้อหาวิชา ใช้ในระดับปานกลาง

กลุ่มเนื้อหาสาขาอื่นๆ

อาจารย์ใช้เนื้อหาทยอย ในระดับมาก 2 เนื้อหาวิชา ได้แก่ การถ่ายภาพ ($\bar{x} = 4.00$) และคอมพิวเตอร์ช่วยในงานออกแบบ ($\bar{x} = 3.82$) ส่วนอีก 16 เนื้อหาวิชาทยอย พบว่า อาจารย์ใช้ในระดับปานกลาง 15 เนื้อหาวิชา และในระดับน้อย 1 เนื้อหาวิชา

เมื่อจำแนกเนื้อหาวิชาของสอศที่ค้นคว้าที่สุดที่ใช้ตามกลุ่มสาขาวิชาของอาจารย์ พบว่า อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาจิตรศิลป์ใช้เนื้อหาสาขาศิลปะ ในระดับมาก และใช้เนื้อหาสาขาอื่นๆ ในระดับปานกลาง ในขณะที่อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาศิลปะประยุกต์และอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสถาปัตยกรรม ใช้เนื้อหาทั้งสองกลุ่ม ในระดับปานกลาง เหมือนกัน

เมื่อพิจารณาเนื้อหาวิชาที่ย่อย ที่อาจารย์สาขาวิชาศิลปะแต่ละกลุ่มใช้ พบว่า

กลุ่มสาขาวิชาจิตรศิลป์ อาจารย์ใช้เนื้อหาทยอยดังนี้

เนื้อหาสาขาศิลปะ อาจารย์ใช้เนื้อหาทยอยจิตรศิลป์ และศิลปะประยุกต์ ในระดับมาก และใช้เนื้อหาสถาปัตยกรรม ในระดับปานกลาง โดย

- เนื้อหาจิตรศิลป์ อาจารย์ใช้เนื้อหาทยอย ในระดับมากที่สุด 1 เนื้อหาวิชา คือ ประวัติศาสตร์ศิลปะ และระดับมาก 14 เนื้อหาวิชา โดยเนื้อหาวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ประวัติศาสตร์จิตรกรรม ประวัติศาสตร์ประติมากรรม และประวัติศาสตร์ภาพพิมพ์ ส่วนอีก 1 เนื้อหาวิชาทยอย ใช้ในระดับปานกลาง

- เนื้อหาคิลปะประยุกต์ อาจารย์ใช้เนื้อหาย่อย ในระดับมาก 11 เนื้อหาวิชา โดยเนื้อหาวิชาย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เครื่องโลหะ การออกแบบนิทรรศการ และประวัติศาสตร์ ศิลปะประยุกต์ ส่วนอีก 5 เนื้อหาวิชา ใช้ในระดับปานกลาง

- เนื้อหาสถาปัตยกรรม อาจารย์ใช้เนื้อหาย่อย ในระดับมาก 7 เนื้อหาวิชา โดยเนื้อหาวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม ภูมิสถาปัตยกรรม และโครงสร้าง ส่วนอีก 10 เนื้อหาวิชา ใช้ในระดับปานกลาง

เนื้อหาสาขาอื่นๆ อาจารย์ใช้เนื้อหาย่อยในระดับมาก 5 เนื้อหาวิชา โดยเนื้อหาวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การถ่ายภาพ คอมพิวเตอร์ช่วยในงานออกแบบ และประวัติศาสตร์ ส่วนอีก 13 เนื้อหาวิชา พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 9 เนื้อหาวิชา และระดับน้อย 4 เนื้อหาวิชา

กลุ่มสาขาวิชาศิลปะประยุกต์ อาจารย์ใช้เนื้อหาย่อยดังนี้
เนื้อหาสาขาศิลปะ อาจารย์ใช้เนื้อหาย่อยวิจิตรศิลป์ ศิลปะประยุกต์ และสถาปัตยกรรม ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 เนื้อหาวิชา โดย

- เนื้อหาวิจิตรศิลป์ อาจารย์ใช้เนื้อหาย่อย ในระดับมาก 2 เนื้อหาวิชา คือ ทฤษฎีศิลป์ และประวัติศาสตร์ศิลปะ ส่วนอีก 14 เนื้อหาวิชา ใช้ในระดับปานกลาง

- เนื้อหาคิลปะประยุกต์ อาจารย์ใช้เนื้อหาย่อย ในระดับมาก 8 เนื้อหาวิชา โดยเนื้อหาวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การออกแบบผลิตภัณฑ์ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และการสร้างภาพประกอบ ส่วนอีก 8 เนื้อหาวิชา ใช้ในระดับปานกลาง

- เนื้อหาสถาปัตยกรรม อาจารย์ใช้เนื้อหาย่อย ทุกเนื้อหาวิชา ใช้ในระดับปานกลาง

เนื้อหาสาขาอื่นๆ อาจารย์ใช้เนื้อหาวิชาในระดับมาก 2 เนื้อหาวิชา ได้แก่ การถ่ายภาพ และความคอมพิวเตอร์ช่วยในงานออกแบบ ส่วนอีก 16 เนื้อหาวิชา พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 12 เนื้อหาวิชา และในระดับน้อย 4 เนื้อหาวิชา

กลุ่มสาขาวิชาสถาปัตยกรรม อาจารย์ใช้เนื้อหาวิชาย่อยดังนี้
 เนื้อหาสาขาศิลปะ อาจารย์ใช้เนื้อหาสถาปัตยกรรม ในระดับมาก และใช้เนื้อหาจิตรศิลป์
 และศิลปะประยุกต์ ในระดับปานกลาง โดย

- เนื้อหาจิตรศิลป์ อาจารย์ใช้เนื้อหาย่อย ในระดับมาก 7 เนื้อหาวิชา โดยเนื้อหาวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ประวัติศาสตร์ศิลปะ ทฤษฎีศิลป์ และเทคนิคการวาดเส้น ส่วนอีก 9 เนื้อหาวิชา ใช้ในระดับปานกลาง

- เนื้อหาศิลปะประยุกต์ อาจารย์ใช้เนื้อหาย่อย ในระดับมาก 6 เนื้อหาวิชา โดยเนื้อหาวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การสร้างภาพประกอบ ประวัติศาสตร์ศิลปะประยุกต์ และวัสดุและอุปกรณ์ในการตกแต่ง ส่วนอีก 10 เนื้อหาวิชา ใช้ในระดับปานกลาง

- เนื้อหาสถาปัตยกรรม อาจารย์ใช้เนื้อหาย่อย ในระดับมาก 14 เนื้อหาวิชา โดยเนื้อหาวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ทฤษฎีการออกแบบสถาปัตยกรรม อาคารประเภทต่างๆ และผลงานของสถาปนิก ส่วนอีก 3 เนื้อหาวิชา ใช้ในระดับปานกลาง

เนื้อหาสาขาอื่นๆ อาจารย์ใช้เนื้อหาย่อย ในระดับมาก 3 เนื้อหาวิชา ได้แก่ การถ่ายภาพคอมพิวเตอร์ช่วยในงานออกแบบ และภูมิศาสตร์ โบราณคดี ในระดับปานกลาง 14 เนื้อหาวิชา และในระดับน้อย 1 เนื้อหาวิชา

ความต้องการ

อาจารย์สาขาศิลปะต้องการสื่อทัศนวัสดุในเนื้อหาสาขาศิลปะ ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.64$) และต้องการเนื้อหาสาขาอื่นๆ ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.21$)

เมื่อพิจารณาเนื้อหาวิชาย่อยของกลุ่มเนื้อหาสาขาศิลปะและเนื้อหาสาขาอื่นๆ ที่อาจารย์ต้องการ พบว่า

เนื้อหาสาขาศิลปะ อาจารย์ต้องการเนื้อหาย่อยจิตรศิลป์ ศิลปะประยุกต์ และสถาปัตยกรรม ในระดับมากเหมือนกัน ($\bar{x} = 3.77$; $\bar{x} = 3.63$; $\bar{x} = 3.52$) โดย

- เนื้อหาจิตรศิลป์ อาจารย์ต้องการเนื้อหาห้อย ในระดับมาก 15 เนื้อหาวิชา โดยเนื้อหาวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ประวัติศาสตร์ศิลปะ ($\bar{x} = 4.22$) ทฤษฎีศิลป์ ($\bar{x} = 4.10$) และประวัติศาสตร์จิตรกรรม ($\bar{x} = 3.95$) ส่วนอีก 1 เนื้อหาวิชา ต้องการในระดับปานกลาง

- เนื้อหาศิลปะประยุกต์ อาจารย์ต้องการเนื้อหาห้อย ในระดับมาก 11 เนื้อหาวิชา โดยเนื้อหาวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ประวัติศาสตร์ศิลปะประยุกต์ ($\bar{x} = 3.86$) การสร้างภาพประกอบ ($\bar{x} = 3.86$) และการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ($\bar{x} = 3.84$) ส่วนอีก 5 เนื้อหาวิชา ต้องการในระดับปานกลาง

- เนื้อหาสถาปัตยกรรม อาจารย์ต้องการเนื้อหาห้อย ในระดับมาก 13 เนื้อหาวิชา โดยเนื้อหาวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ผลงานของสถาปนิก ($\bar{x} = 3.97$) ทฤษฎีการออกแบบสถาปัตยกรรม ($\bar{x} = 3.92$) และประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม ($\bar{x} = 3.83$) ส่วนอีก 4 เนื้อหาวิชา ต้องการในระดับปานกลาง

เนื้อหาสาขาอื่นๆ อาจารย์สาขาศิลปะ ต้องการเนื้อหาห้อย ในระดับมาก 2 เนื้อหาวิชา ได้แก่ การถ่ายภาพ ($\bar{x} = 4.13$) และคอมพิวเตอร์ช่วยในงานออกแบบ ($\bar{x} = 4.02$) ส่วนอีก 16 เนื้อหาวิชา พบว่า ต้องการในระดับปานกลาง 15 เนื้อหาวิชา และในระดับน้อย 1 เนื้อหาวิชา

เมื่อจำแนกเนื้อหาวิชาของโสทรทัศนวิศดุที่ต้องการตามกลุ่มสาขาวิชาของอาจารย์ พบว่า อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาจิตรศิลป์ และอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสถาปัตยกรรม ต้องการเนื้อหาสาขาศิลปะ ในระดับมาก และต้องการเนื้อหาสาขาอื่นๆ ในระดับปานกลาง เหมือนกัน ในขณะที่อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาศิลปะประยุกต์ ต้องการเนื้อหาทั้งสองกลุ่มในระดับปานกลาง เหมือนกัน

เมื่อพิจารณาเนื้อหาวิชาห้อยที่อาจารย์สาขาศิลปะแต่ละกลุ่มต้องการ พบว่า

กลุ่มสาขาวิชาจิตรศิลป์ อาจารย์ต้องการเนื้อหาวิชาห้อยดังนี้

เนื้อหาสาขาศิลปะ อาจารย์ต้องการเนื้อหาสาขาจิตรศิลป์ และศิลปะประยุกต์ ในระดับมาก และต้องการเนื้อหาสถาปัตยกรรม ในระดับปานกลาง โดย

- เนื้อหาจิตรศิลป์ อาจารย์ต้องการเนื้อหาห้อย ในระดับมากที่สุด 1 เนื้อหาวิชา คือ ประวัติศาสตร์ศิลปะ ต้องการในระดับมาก 15 เนื้อหาวิชา โดยเนื้อหาวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ประวัติศาสตร์จิตรกรรม ประวัติศาสตร์ประติมากรรม และศิลปะวิจารณ์

- เนื้อหาศิลปะประยุกต์ อาจารย์ต้องการเนื้อหาย่อย ในระดับมาก 14 เนื้อหาวิชา โดยเนื้อหาวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เครื่องโลหะ การออกแบบนิทรรศการ และอัญมณีและเครื่องประดับ ส่วนอีก 2 เนื้อหาวิชา ต้องการ ในระดับปานกลาง

- เนื้อหาสถาปัตยกรรม อาจารย์ต้องการเนื้อหาย่อย ในระดับมาก 9 เนื้อหาวิชา โดยเนื้อหาวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ผลงานของสถาปนิก ประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม และทฤษฎีการออกแบบสถาปัตยกรรม ส่วนอีก 8 เนื้อหาวิชา ต้องการ ในระดับปานกลาง

เนื้อหาสาขาอื่นๆ อาจารย์ต้องการเนื้อหาย่อย ในระดับมาก 5 เนื้อหาวิชา โดยเนื้อหาวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การถ่ายภาพ คอมพิวเตอร์ช่วยในงานออกแบบ และประวัติศาสตร์ ส่วนอีก 13 เนื้อหาวิชา พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 9 เนื้อหาวิชา และในระดับน้อย 4 เนื้อหาวิชา

กลุ่มสาขาวิชาศิลปะประยุกต์ อาจารย์ต้องการ เนื้อหาวิชาย่อยดังนี้
เนื้อหาสาขาศิลปะ อาจารย์ต้องการเนื้อหาวิชาศิลปะประยุกต์ ในระดับมาก และต้องการเนื้อหาจิตรศิลป์ และสถาปัตยกรรม ในระดับปานกลาง โดย

- เนื้อหาจิตรศิลป์ อาจารย์ต้องการเนื้อหาย่อย ในระดับมาก 4 เนื้อหาวิชา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ประวัติศาสตร์ศิลปะ ทฤษฎีศิลปะ และปรัชญาสุนทรียศาสตร์ ส่วนอีก 12 เนื้อหาวิชา ต้องการในระดับปานกลาง

- เนื้อหาศิลปะประยุกต์ อาจารย์ต้องการเนื้อหาย่อย ในระดับมาก 8 เนื้อหาวิชา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ การออกแบบผลิตภัณฑ์ และการสร้างภาพประกอบ ส่วนอีก 8 เนื้อหาวิชาย่อย ต้องการในระดับปานกลาง

- เนื้อหาสถาปัตยกรรม อาจารย์ต้องการเนื้อหาย่อย ในระดับมาก 1 เนื้อหาวิชา คือ ผลงานของสถาปนิก ส่วนอีก 16 เนื้อหาวิชา ต้องการในระดับปานกลาง

เนื้อหาสาขาอื่นๆ อาจารย์ต้องการสื่อดัดแปลง ในระดับมาก 2 เนื้อหาวิชา คือ การถ่ายภาพและคอมพิวเตอร์ช่วยในงานออกแบบ ส่วนอีก 16 เนื้อหาวิชา พบว่า ต้องการในระดับปานกลาง 12 เนื้อหาวิชา และในระดับน้อย 4 เนื้อหาวิชา

กลุ่มสาขาวิชาสถาปัตยกรรม อาจารย์ต้องการเนื้อหาวิชาย่อยดังนี้
เนื้อหาสาขาศิลปะ อาจารย์ต้องการเนื้อหาสถาปัตยกรรม ในระดับมาก ในขณะที่ต้องการ
 เนื้อหาศิลปะประยุกต์ และเนื้อหาจิตรศิลป์ ในระดับปานกลาง โดย

- เนื้อหาจิตรศิลป์ อาจารย์ต้องการเนื้อหาวิชาย่อย ในระดับมาก 10 เนื้อหาวิชา โดยเนื้อหาวิชา
 ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ประวัติศาสตร์ศิลปะ ทฤษฎีศิลป์ และประวัติศาสตร์ประติมากรรม ส่วนอีก 6 เนื้อหาวิชาย่อย
 ต้องการในระดับปานกลาง
- เนื้อหาศิลปะประยุกต์ อาจารย์ต้องการเนื้อหาวิชาย่อย ในระดับมาก 10 เนื้อหาวิชา
 โดยเนื้อหาวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การสร้างภาพประกอบ ประวัติศาสตร์ศิลปะประยุกต์ และการออกแบบ
 นวัตกรรม การออกแบบ ส่วนอีก 6 เนื้อหาวิชา ต้องการในระดับปานกลาง
- เนื้อหาสถาปัตยกรรม อาจารย์ต้องการเนื้อหาวิชาย่อย ในระดับมาก 15 เนื้อหาวิชา
 โดยเนื้อหาวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ทฤษฎีการออกแบบสถาปัตยกรรม อาคารประเภทต่างๆ และ
 ผลงานของสถาปนิก ส่วนอีก 2 เนื้อหาวิชา ต้องการในระดับปานกลาง

เนื้อหาสาขาอื่นๆ อาจารย์ต้องการเนื้อหาวิชาย่อย ในระดับมาก 3 เนื้อหาวิชา คือ คอมพิวเตอร์ช่วย
 ในงานออกแบบ การถ่ายภาพ และภูมิศาสตร์ โบราณคดี ในระดับปานกลาง 13 เนื้อหาวิชา และในระดับน้อย 2 เนื้อหาวิชา

การที่อาจารย์สาขาศิลปะใช้และต้องการ เนื้อหาสาขาอื่นๆ ในระดับมาก ตรงกัน 2 เนื้อหาวิชา
 คือ การถ่ายภาพ และคอมพิวเตอร์ช่วยในงานออกแบบ อาจเนื่องจากเนื้อหาวิชาถ่ายภาพ มีส่วนเกี่ยวข้องกับเนื้อหาทุก
 สาขาวิชาที่เปิดสอน และเป็นส่วนเสริมสร้างงานศิลปะแต่ละเนื้อหาวิชาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ส่วนคอมพิวเตอร์ เป็นวิทยาการใหม่ที่
 เพิ่มประสิทธิภาพในการออกแบบ จึงทำให้อาจารย์ใช้และต้องการคอมพิวเตอร์ช่วยในงานออกแบบ เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว
 เร็วในการทำงานยิ่งขึ้น

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของเนื้อหาวิชาที่อาจารย์สาขาศิลปะ 3 กลุ่มสาขาวิชา
 ใช้และต้องการ พบว่า อาจารย์ใช้เนื้อหาวิชาสาขาศิลปะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน
 23 เนื้อหาวิชา โดยเป็นเนื้อหาด้านจิตรศิลป์ 14 เนื้อหาวิชา ได้แก่ ประวัติศาสตร์ศิลปะ ประวัติศาสตร์การวาดเส้น
 ประวัติศาสตร์จิตรกรรม ประวัติศาสตร์ประติมากรรม ประวัติศาสตร์ภาพพิมพ์ ประเภทการวาดเส้น เทคนิคจิตรกรรม
 เทคนิคและการออกแบบประติมากรรม เทคนิคการทำภาพพิมพ์ ประเภทการวาดเส้น ประเภทจิตรกรรม ประเภท
 ประติมากรรม ศิลปวิจารณ์ และทฤษฎีการศึกษาศิลปะ เป็นเนื้อหาด้านศิลปะประยุกต์ 1 เนื้อหาวิชา ได้แก่

เครื่องโลหะ และเป็นเนื้อหาด้านสถาปัตยกรรม 8 เนื้อหาวิชา ได้แก่ ทฤษฎีการออกแบบสถาปัตยกรรม ผลงานของสถาปนิก อาคารประเภทต่างๆ การเขียนแบบสถาปัตยกรรม การก่อสร้างอาคาร วัสดุและการก่อสร้าง โครงสร้าง และเทคโนโลยีการก่อสร้าง ส่วนเนื้อหาสาขาอื่นๆ พบว่า อาจารย์แต่ละกลุ่มสาขาวิชาใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 5 เนื้อหาวิชา ได้แก่ ปรัชญา จิตวิทยา ศาสนา ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ โบราณคดี กฎหมาย ภาษาและวรรณคดี เนื้อหาวิชานอกเหนือจากนี้ ไม่ปรากฏความแตกต่าง

สำหรับความต้องการ พบว่า อาจารย์ต้องการเนื้อหาวิชาสาขาศิลปะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 29 เนื้อหาวิชา เป็นเนื้อหาทางด้านวิจิตรศิลป์ 15 เนื้อหาวิชา ได้แก่ ทฤษฎีศิลปะ ประวัติศาสตร์ศิลปะ ประวัติศาสตร์การวาดเส้น ประวัติศาสตร์จิตรกรรม ประวัติศาสตร์ประติมากรรม ประวัติศาสตร์ภาพพิมพ์ เทคนิคการวาดเส้น เทคนิคจิตรกรรม เทคนิคและการออกแบบประติมากรรม เทคนิคการทำภาพพิมพ์ ประเภทการวาดเส้น ประเภทจิตรกรรม ประเภทประติมากรรม ศิลปวิจารณ์ และเศรษฐศาสตร์ในงานศิลปะ เป็นเนื้อหา ด้านศิลปะประยุกต์ 1 เนื้อหาวิชา ได้แก่ เครื่องโลหะ และเป็นเนื้อหาด้านสถาปัตยกรรม 13 เนื้อหาวิชา ได้แก่ ทฤษฎีการออกแบบสถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม ผลงานของสถาปนิก อาคารประเภทต่างๆ การเขียนแบบสถาปัตยกรรม การก่อสร้างอาคาร วัสดุและการก่อสร้าง โครงสร้างเทคโนโลยีการก่อสร้าง การบริหารการก่อสร้าง ภูมิสถาปัตยกรรม เคหะการ และผังเมือง ส่วนเนื้อหาสาขาอื่นๆ พบว่า อาจารย์แต่ละกลุ่มสาขาวิชา ต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 เนื้อหาวิชา ได้แก่ ปรัชญา จิตวิทยา ศาสนา และกฎหมาย เนื้อหาวิชานอกเหนือจากนี้ ไม่ปรากฏความแตกต่าง

ผลการวิจัยในส่วนนี้ จึงมีทั้งสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 1 ในส่วนที่ระบุไว้ว่า ความต้องการและการใช้สัปดาห์ของอาจารย์สาขาศิลปะทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชา ไม่แตกต่างกัน

การที่ผลการวิจัยบางส่วนไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน อาจเนื่องมาจากการเรียนการสอนในแต่ละสาขาวิชา จำเป็นต้องใช้และต้องการ เนื้อหาที่ตรงกับสาขาวิชาที่อาจารย์สอนมากกว่า เนื้อหาวิชาในกลุ่มเนื้อหาวิชาอื่น ดังนั้น อาจารย์แต่ละกลุ่มสาขาวิชา จึงต้องการเนื้อหาวิชาบางเนื้อหาแตกต่างกันไป กล่าวคือ อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิจิตรศิลป์ ใช้และต้องการเนื้อหาบ่อยในสาขาวิจิตรศิลป์มากกว่า อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสถาปัตยกรรม และอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาศิลปะประยุกต์ ในขณะที่อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสถาปัตยกรรม ใช้และต้องการเนื้อหาบ่อยสาขาสถาปัตยกรรมมากกว่า อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิจิตรศิลป์ และอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาศิลปะประยุกต์ นอกจากนี้การที่ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิจิตรศิลป์ ใช้และต้องการ เนื้อหาบ่อยในสาขาศิลปะประยุกต์ คือ เครื่องโลหะมากกว่า อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาศิลปะประยุกต์ อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนในกลุ่มวิจิตรศิลป์หลายสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาสื่อประสม (คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) สาขาวิชาประติมากรรม สาขาวิชาภาพพิมพ์ เป็นต้น มีเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับงานโลหะ จึงทำให้อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิจิตรศิลป์ใช้และต้องการเนื้อหาต้นนี้มาก

2.2.3 แหล่งโสตทัศนวัสดุที่ใช้และต้องการ

แหล่งโสตทัศนวัสดุที่อาจารย์สาขาศิลปะใช้และต้องการ จำแนกได้เป็น 3 แหล่งใหญ่ คือ แหล่งโสตทัศนวัสดุภายในมหาวิทยาลัย แหล่งโสตทัศนวัสดุภายนอกมหาวิทยาลัย และแหล่งโสตทัศนวัสดุส่วนตัว ผลการวิจัย พบว่า

การใช้

อาจารย์สาขาศิลปะใช้แหล่งโสตทัศนวัสดุในระดับมาก 1 แหล่ง คือ แหล่งโสตทัศนวัสดุส่วนตัว ($\bar{x} = 3.54$) ส่วนอีก 2 แหล่ง มีการใช้ในระดัปานกลาง

เมื่อพิจารณาแหล่งโสตทัศนวัสดุแหล่งย่อย ในแต่ละแหล่งใหญ่ที่อาจารย์ใช้ พบว่า

- แหล่งโสตทัศนวัสดุภายในมหาวิทยาลัย อาจารย์ใช้แหล่งย่อยในระดับมาก 3 แหล่ง คือ หน่วยโสตทัศนศึกษาของคณะ ($\bar{x} = 3.76$) ห้องสมุดคณะ ($\bar{x} = 3.67$) และภาควิชาที่สังกัด ($\bar{x} = 3.64$) ส่วนอีก 2 แหล่ง ใช้ในระดัปานกลาง

- แหล่งโสตทัศนวัสดุภายนอกมหาวิทยาลัย อาจารย์ใช้แหล่งย่อยทุกแหล่งในระดัปานกลาง

- แหล่งโสตทัศนวัสดุส่วนตัว อาจารย์ใช้แหล่งย่อยในระดับมาก 1 แหล่ง คือ โสตทัศนวัสดุของตนเอง ($\bar{x} = 4.29$) ส่วนอีก 2 แหล่งย่อย ใช้ในระดัปานกลาง

เมื่อพิจารณาแหล่งโสตทัศนวัสดุ แหล่งย่อย ที่อาจารย์สาขาศิลปะ แต่ละกลุ่มใช้ พบว่า

กลุ่มสาขาวิชาจิตรศิลป์ อาจารย์ใช้แหล่งโสตทัศนวัสดุ แหล่งย่อย ดังนี้

- แหล่งโสตทัศนวัสดุภายในมหาวิทยาลัย อาจารย์ใช้แหล่งย่อยในระดับมาก 2 แหล่ง คือ ห้องสมุดคณะ และหน่วยโสตทัศนศึกษาของคณะ ส่วนอีก 3 แหล่ง ใช้ในระดัปานกลาง

- แหล่งโสตทัศนวัสดุภายนอกมหาวิทยาลัย อาจารย์ใช้แหล่งย่อยในระดัปานกลาง 4 แหล่ง ส่วนอีก 1 แหล่ง ใช้ในระดับน้อย

- แหล่งโสตทัศนวัสดุส่วนตัว อาจารย์ใช้แหล่งย่อยในระดับมาก 1 แหล่ง คือ โสตทัศนวัสดุของตนเอง ส่วนอีก 2 แหล่ง ใช้ในระดัปานกลาง

กลุ่มสาขาวิชาศิลปะประยุกต์ อาจารย์ใช้แหล่งวัสดุ แหล่งย่อย ดังนี้

- แหล่งวัสดุภายในมหาวิทยาลัย อาจารย์ใช้แหล่งย่อยในระดับมาก 1 แหล่ง คือ ภาควิชาที่สังกัด ส่วนอีก 4 แหล่ง ใช้ในระดับปานกลาง
- แหล่งวัสดุภายนอกมหาวิทยาลัย อาจารย์ใช้แหล่งย่อยในระดับปานกลาง 2 แหล่ง ส่วนอีก 3 แหล่ง ใช้ในระดับน้อย
- แหล่งวัสดุส่วนตัว อาจารย์ใช้แหล่งย่อยในระดับมาก 1 แหล่ง คือ วัสดุของตนเอง ส่วนอีก 2 แหล่ง ใช้ในระดับปานกลาง

กลุ่มสาขาวิชาสถาปัตยกรรม อาจารย์ใช้แหล่งวัสดุ แหล่งย่อย ดังนี้

- แหล่งวัสดุภายในมหาวิทยาลัย อาจารย์ใช้แหล่งย่อยในระดับมาก 3 แหล่ง คือ หน่วยศิลปศึกษาของคณะ ห้องสมุดคณะ และภาควิชาที่สังกัด ส่วนอีก 2 แหล่ง ใช้ในระดับปานกลาง
- แหล่งวัสดุภายนอกมหาวิทยาลัย อาจารย์ใช้แหล่งย่อยในระดับปานกลางทุกแหล่ง
- แหล่งวัสดุส่วนตัว อาจารย์ใช้ แหล่งย่อย ในระดับมาก 1 แหล่ง คือ วัสดุของตนเอง ส่วนอีก 2 แหล่ง ใช้ในระดับปานกลาง

ความต้องการ

อาจารย์สาขาศิลปะต้องการแหล่งวัสดุ ในระดับมาก 2 แหล่ง ได้แก่ แหล่งวัสดุภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{x} = 3.84$) และแหล่งวัสดุส่วนตัว ($\bar{x} = 3.69$) แหล่งวัสดุภายนอกมหาวิทยาลัย มีความต้องการในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาแหล่งวัสดุแหล่งย่อย ในแต่ละแหล่งใหญ่ที่อาจารย์ต้องการ พบว่า

- แหล่งวัสดุภายในมหาวิทยาลัย อาจารย์ต้องการแหล่งย่อยในระดับมาก 4 แหล่ง ได้แก่ ห้องสมุดคณะ ($\bar{x} = 4.16$) หน่วยศิลปศึกษาของคณะ ($\bar{x} = 4.08$) ภาควิชาที่สังกัด ($\bar{x} = 4.06$) และ หอสมุดกลาง ($\bar{x} = 3.56$) ส่วนอีก 1 แหล่งต้องการในระดับปานกลาง
- แหล่งวัสดุภายนอกมหาวิทยาลัย อาจารย์ต้องการ แหล่งย่อย ในระดับปานกลางทุกแหล่ง

- แหล่งโสตทัศนวัสดุส่วนตัว อาจารย์ต้องการ แหล่งย่อย ในระดับมาก 1 แหล่ง คือ โสตทัศนวัสดุของตนเอง ($\bar{x} = 4.34$) ส่วนอีก 2 แหล่ง ต้องการในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาแหล่งโสตทัศนวัสดุ แหล่งย่อยที่อาจารย์สาขาศิลปะแต่ละกลุ่มต้องการ พบว่า

กลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศิลป์ อาจารย์ต้องการแหล่งโสตทัศนวัสดุ แหล่งย่อย ดังนี้

- แหล่งโสตทัศนวัสดุภายในมหาวิทยาลัย อาจารย์ต้องการ แหล่งย่อยในระดับมาก 4 แหล่ง คือ ห้องสมุดคณะ หน่วยโสตทัศนศึกษาของคณะ หอสมุดกลาง และภาควิชาที่สังกัด ส่วนอีก 1 แหล่ง ต้องการในระดับปานกลาง

- แหล่งโสตทัศนวัสดุภายนอกมหาวิทยาลัย อาจารย์ต้องการ แหล่งย่อยในระดับปานกลาง ทุกแหล่ง

- แหล่งโสตทัศนวัสดุส่วนตัว อาจารย์ต้องการ แหล่งย่อย ในระดับมาก 1 แหล่ง คือ โสตทัศนวัสดุของตนเอง ส่วนอีก 2 แหล่ง ต้องการในระดับปานกลาง

กลุ่มสาขาวิชาศิลปะประยุกต์ อาจารย์ต้องการแหล่งโสตทัศนวัสดุ แหล่งย่อย ดังนี้

- แหล่งโสตทัศนวัสดุภายในมหาวิทยาลัย อาจารย์ต้องการ แหล่งย่อย ในระดับมาก 4 แหล่ง คือ ภาควิชาที่สังกัด ห้องสมุดคณะ หน่วยโสตทัศนศึกษาของคณะ และหอสมุดกลาง ส่วนอีก 1 แหล่ง ต้องการในระดับปานกลาง

- แหล่งโสตทัศนวัสดุภายนอกมหาวิทยาลัย อาจารย์ต้องการ แหล่งย่อยในระดับปานกลาง ทุกแหล่ง

- แหล่งโสตทัศนวัสดุส่วนตัว อาจารย์ต้องการ แหล่งย่อย ในระดับมาก 1 แหล่ง คือ โสตทัศนวัสดุของตนเอง ส่วนอีก 2 แหล่ง ต้องการในระดับปานกลาง

กลุ่มสาขาวิชาสถาปัตยกรรม อาจารย์ต้องการแหล่งโสตทัศนวัสดุ แหล่งย่อยดังนี้

- แหล่งโสตทัศนวัสดุภายในมหาวิทยาลัย อาจารย์ต้องการ แหล่งย่อย ในระดับมาก 3 แหล่ง คือ หน่วยโสตทัศนศึกษาของคณะ ห้องสมุดคณะ และภาควิชาที่สังกัด ส่วนอีก 2 แหล่ง ต้องการในระดับปานกลาง

- แหล่งโสตทัศนวัสดุภายนอกมหาวิทยาลัย อาจารย์ต้องการ แหล่งย่อยในระดับปานกลาง

ทุกแหล่ง

• แหล่งโสตทัศนวัสดุส่วนตัว อาจารย์ต้องการ แหล่งย่อย ในระดับมาก 1 แหล่ง คือ โสตทัศนวัสดุของตนเอง ส่วนอีก 2 แหล่ง ต้องการในระดับปานกลาง

จากผลการวิจัยที่พบว่า หน่วยโสตทัศนศึกษาของคณะ ท้องสมุทคณะ ภาควิชาที่สังกัด และโสตทัศนวัสดุของตนเอง เป็นแหล่งโสตทัศนวัสดุที่อาจารย์สาขาศิลปะใช้และต้องการในระดับมาก อาจเป็นเพราะ แหล่งโสตทัศนวัสดุทั้ง 4 แหล่งดังกล่าว เป็นแหล่งใกล้ตัว การติดต่อขอใช้หรือการใช้โสตทัศนวัสดุสามารถทำได้ง่าย ประหยัดเวลา และสะดวกในการใช้บริการ รวมทั้งยังเป็นแหล่งโสตทัศนวัสดุที่มีเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับการเรียนการสอน และตรงตามวัตถุประสงค์ของอาจารย์มากที่สุด

ผลการวิจัยในด้านแหล่งโสตทัศนวัสดุ ที่อาจารย์สาขาศิลปะใช้และต้องการ พบว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุพิน เกียรติสุวิมล (2537) ซึ่งพบว่า อาจารย์สาขาเกษตร ใช้แหล่งโสตทัศนวัสดุส่วนตัว และแหล่งโสตทัศนวัสดุภายในมหาวิทยาลัย ในระดับมากเหมือนกัน

นอกจากนี้ผลการวิจัยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ การใช้แหล่งโสตทัศนวัสดุ ยังพบว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมสมัย พลอินต (2529) และรุชชาติ แสงประทีปทอง (2530) ซึ่งพบว่า อาจารย์ใช้หน่วยบริการโสตทัศนวัสดุของคณะ ในระดับมากเหมือนกัน การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะหน่วยโสตทัศนศึกษาของคณะ เป็นหน่วยบริการกลางของแต่ละคณะ เป็นแหล่งให้คำปรึกษาด้านการผลิต จัดเตรียม และให้ยืมโสตทัศนวัสดุ และอุปกรณ์ และแนะนำการใช้โสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์แก่คณาจารย์ในคณะ และภาควิชา เพื่อใช้ในการเรียนการสอน โดยตรง และยังมีเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับสาขาวิชาที่เปิดสอนในคณะเกือบทุกสาขาวิชาอีกด้วย

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแหล่งโสตทัศนวัสดุ ที่อาจารย์สาขาศิลปะ 3 กลุ่มสาขาวิชาใช้และต้องการ พบว่า อาจารย์ใช้แหล่งโสตทัศนวัสดุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 แหล่ง โดยเป็นแหล่งโสตทัศนวัสดุภายในมหาวิทยาลัย 2 แหล่ง ได้แก่ หน่วยโสตทัศนศึกษาของคณะ และ ท้องสมุทคณะ และเป็นแหล่งโสตทัศนวัสดุภายนอกมหาวิทยาลัย 1 แหล่ง คือ หน่วยงานเอกชน แหล่งโสตทัศนวัสดุ นอกเหนือจากนี้ ไม่ปรากฏความแตกต่าง

สำหรับความต้องการ พบว่า อาจารย์ต้องการแหล่งโสตทัศนวัสดุแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 แหล่ง ซึ่งเป็นแหล่งโสตทัศนวัสดุภายในมหาวิทยาลัย คือ หอสมุดกลาง และ หน่วยโสตทัศนศึกษาของคณะ นอกเหนือจากนี้ ไม่ปรากฏความแตกต่าง

ผลการวิจัยในส่วนนี้ จึงมีทั้งสองคอลลิงและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อ 1 ในส่วนที่ระบุไว้ว่า ความต้องการและการใช้โสตทัศนวัสดุ ของอาจารย์สาขาศิลปะทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชา ไม่แตกต่างกัน

การที่ผลการวิจัยบางส่วนไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเนื่องจากสาขาวิชาสถาปัตยกรรมมีรูปแบบโสตทัศนศึกษาที่ใช้ เช่น แผนที่ แบบก่อสร้าง แตกต่างไปจากสาขาวิชาอื่น ซึ่งแหล่งโสตทัศนวัสดุอื่น เช่น หอสมุดกลาง อาจไม่มีรูปแบบดังกล่าวให้บริการได้ อาจารย์กลุ่มสาขาสถาปัตยกรรมจึงใช้และต้องการแหล่งโสตทัศนวัสดุในหน่วยงานของตน คือ หน่วยโสตทัศนศึกษาของตนเอง และห้องสมุดคณะ มากกว่าอาจารย์อีก 2 สาขาวิชา นอกจากนี้เนื้อหาของโสตทัศนวัสดุที่ให้บริการของแหล่งโสตทัศนวัสดุอื่นๆ จะมีเนื้อหาที่กว้างและครอบคลุมทุกสาขาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย โดยไม่เน้นด้านใดด้านหนึ่ง จึงอาจไม่สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสถาปัตยกรรม

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงบริการโสตทัศนวัสดุ

3.1 ปัญหาในการใช้โสตทัศนวัสดุ

ปัญหาในการใช้โสตทัศนวัสดุที่อาจารย์สาขาศิลปะ ครอบคลุมจำนวนเป็น 4 กลุ่มใหญ่ คือ ปัญหาด้านรูปแบบ ปัญหาด้านเนื้อหา ปัญหาด้านแหล่ง และปัญหาอื่นๆ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์สาขาศิลปะ ครอบคลุมปัญหาในการใช้โสตทัศนวัสดุ ในระดับมาก 2 กลุ่มปัญหา คือ ปัญหาอื่นๆ ($\bar{x} = 3.66$) และปัญหาด้านแหล่งโสตทัศนวัสดุ ($\bar{x} = 3.51$) ส่วนอีก 2 กลุ่มปัญหา ครอบคลุมในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาปัญหาย่อยในการใช้โสตทัศนวัสดุ ในแต่ละกลุ่มใหญ่ที่อาจารย์ครอบคลุม พบว่า

- ปัญหาด้านรูปแบบของโสตทัศนวัสดุ อาจารย์ครอบคลุมปัญหาย่อยในระดับมาก 2 ปัญหา ได้แก่ รูปแบบของโสตทัศนวัสดุที่ใช้มีไม่เพียงพอ ($\bar{x} = 3.74$) และผู้ใช้ขาดความรู้ความชำนาญในการใช้โสตทัศนวัสดุบางรูปแบบ ($\bar{x} = 3.67$) ส่วนอีก 3 ปัญหา ครอบคลุมในระดับปานกลาง

- ปัญหาด้านเนื้อหาของโสตทัศนวัสดุ อาจารย์ครอบคลุมปัญหาย่อยในระดับปานกลาง ทุกปัญหา

- ปัญหาด้านแหล่งของโสตทัศนวัสดุ อาจารย์ครอบคลุมปัญหาย่อยในระดับมาก 5 ปัญหา โดยเป็นปัญหาด้านแหล่งโสตทัศนวัสดุภายนอกมหาวิทยาลัย 4 ปัญหา ได้แก่ แหล่งโสตทัศนวัสดุภายนอกมหาวิทยาลัยอยู่ไกลเกินไป ไม่สะดวกในการติดต่อขอใช้ ($\bar{x} = 3.94$) แหล่งโสตทัศนวัสดุอยู่ร่วมกับหน่วยงานอื่น ไม่เป็นเอกเทศ และมีเนื้อหาจำกัด ($\bar{x} = 3.72$) ไม่ทราบระเบียบการขอใช้บริการ ($\bar{x} = 3.66$) ไม่ทราบว่าแหล่งโสตทัศนวัสดุอื่นภายนอกมหาวิทยาลัย ($\bar{x} = 3.65$) และเป็นปัญหาด้านแหล่งโสตทัศนวัสดุส่วนตัว 1 ปัญหา คือ การติดต่อขอใช้โสตทัศนวัสดุต้องรู้จักเป็นส่วนตัว ($\bar{x} = 3.65$) ปัญหาด้านแหล่งโสตทัศนวัสดุที่เหลือนอกจากนี้เป็นปัญหาในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยในส่วนนี้ จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อ 2 ในส่วนที่ระบุไว้ว่า อาจารย์สาขาศิลปะ ประสบปัญหาในระดับมาก ในด้านรูปแบบของไลตทัศน์วัสดุที่ใช้ไม่เพียงพอ

ผลการวิจัยในด้านรูปแบบของไลตทัศน์วัสดุ ยังพบว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุพิน เกียรติสุวิมล (2537) ที่พบว่า ปัญหาที่อาจารย์สาขาภาษาฯ ประสบในระดับมาก คือ ไลตทัศน์วัสดุรูปแบบที่ต้องการใช้ ไม่มี การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ งบประมาณที่ได้รับมีจำนวนจำกัด และหน่วยไลตทัศน์ศึกษาบางแห่ง ได้รับงบประมาณรวมกับห้องสมุด จึงทำให้การจัดหา ซื้อไลตทัศน์วัสดุเข้ามามีบริการได้ไม่มากนัก อีกทั้งขาดการประสานงานที่ดีระหว่างผู้ซื้อกับผู้ใช้ จึงทำให้ได้รูปแบบที่ไม่ตรงกับความต้องการ นอกจากนี้ หากพิจารณาห้องสมุดและหน่วยไลตทัศน์ศึกษาที่ให้บริการอาจารย์สาขาศิลปะดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่ามิใช่ไลตทัศน์วัสดุให้บริการจำนวนน้อยรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รูปแบบที่อาจารย์ใช้และต้องการมากหลายรูปแบบ ไม่ปรากฏว่ามีในห้องสมุดและหน่วยไลตทัศน์ศึกษา ดังกล่าว จึงทำให้อาจารย์สาขาศิลปะประสบปัญหาด้านนี้มาก

• ปัญหาอื่นๆ ในการใช้ไลตทัศน์วัสดุ อาจารย์ประสบปัญหาย่อย ในระดับมาก 4 ปัญหา ได้แก่ ไลตทัศน์วัสดุมีจำนวนน้อย ($\bar{x} = 3.86$) มีการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับไลตทัศน์วัสดุน้อย ($\bar{x} = 3.80$) ขาดเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ ในเวลาใช้ไลตทัศน์วัสดุ ($\bar{x} = 3.72$) และไลตทัศน์วัสดุบางรูปแบบต้องใช้ภายในแหล่งไลตทัศน์วัสดุ ($\bar{x} = 3.70$) ส่วนอีก 2 ปัญหา ประสบในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาปัญหาย่อยในการใช้ไลตทัศน์วัสดุ ที่อาจารย์สาขาศิลปะแต่ละกลุ่มประสบ พบว่า

กลุ่มสาขาวิชาศิลป อาจารย์ประสบปัญหาย่อยในการใช้ไลตทัศน์วัสดุดังนี้

• ปัญหาด้านรูปแบบของไลตทัศน์วัสดุ อาจารย์ประสบปัญหาย่อย ในระดับมาก 2 ปัญหา คือ รูปแบบของไลตทัศน์วัสดุที่ใช้ไม่เพียงพอ และผู้ใช้ขาดความรู้และชำนาญในการใช้ไลตทัศน์วัสดุบางรูปแบบ ส่วนอีก 3 ปัญหา ประสบในระดับปานกลาง

• ปัญหาเนื้อหาของไลตทัศน์วัสดุ อาจารย์ประสบปัญหาย่อยในระดับมาก 1 ปัญหา คือ เนื้อหาไม่มีในไลตทัศน์วัสดุบางรูปแบบ ส่วนอีก 4 ปัญหา ประสบในระดับปานกลาง

• ปัญหาด้านแหล่งไลตทัศน์วัสดุ อาจารย์ประสบปัญหาย่อยในระดับมาก 5 ปัญหา โดยเน้นปัญหาด้านแหล่งไลตทัศน์วัสดุกายนอกมหาวิทยาลัย 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ แหล่งไลตทัศน์วัสดุกายนอกมหาวิทยาลัยอยู่ไกลเกินไป ไม่สะดวกในการติดต่อขอใช้ และเป็นปัญหาด้านแหล่งไลตทัศน์วัสดุส่วนตัว 1 ปัญหา คือ การติดต่อขอใช้ไลตทัศน์วัสดุ ต้องรู้จักเป็นส่วนตัว ปัญหาอื่นนอกเหนือจากนี้ ประสบในระดับปานกลาง

- ปัญหาอื่นๆ ในการใช้โสตทัศนวัสดุ อาจารย์ ประสบปัญหาย่อย ในระดับมาก 4 ปัญหา คือ โสตทัศนวัสดุมีจำนวนน้อย โสตทัศนวัสดุบางรูปแบบต้องใช้ภายในแหล่งโสตทัศนวัสดุ ขาดเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือเวลาใช้โสตทัศนวัสดุ และมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหน่วยงานโสตทัศนวัสดุ และมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหน่วยงานโสตทัศนวัสดุน้อย ส่วนอีก 2 ปัญหา ประสบในระดับปานกลาง

กลุ่มสาขาวิชาศิลปะประยุกต์ อาจารย์ประสบปัญหาย่อยการใช้โสตทัศนวัสดุดังนี้

- ปัญหาด้านรูปแบบของโสตทัศนวัสดุ อาจารย์ประสบปัญหาย่อยในระดับมาก 2 ปัญหา คือ รูปแบบของโสตทัศนวัสดุที่ใช้มีไม่เพียงพอ และผู้ใช้ขาดความรู้ความชำนาญในการใช้โสตทัศนวัสดุบางรูปแบบ ส่วนอีก 3 ปัญหา ประสบปัญหาในระดับปานกลาง .

- ปัญหาด้านเนื้อหาโสตทัศนวัสดุ อาจารย์ ประสบปัญหาย่อย ในระดับปานกลาง ทุกปัญหา

- ปัญหาด้านแหล่งโสตทัศนวัสดุ อาจารย์ประสบปัญหาย่อย ในระดับมาก 6 ปัญหา โดยเน้นปัญหาด้านแหล่งโสตทัศนวัสดุภายนอกมหาวิทยาลัย 4 ปัญหา โดยเน้นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ แหล่งโสตทัศนวัสดุภายนอกมหาวิทยาลัยอยู่ไกลเกินไป ไม่สะดวกในการติดต่อขอใช้ และเป็นปัญหาด้านแหล่งโสตทัศนวัสดุส่วนตัว 2 ปัญหา คือ แหล่งโสตทัศนวัสดุมีการจัดเก็บไม่เป็นระบบ ทำให้ค้นหา และ การติดต่อขอใช้โสตทัศนวัสดุต้องรู้จักเป็นส่วนตัว ปัญหาอื่นนอกเหนือจากนี้ ประสบในระดับปานกลาง

- ปัญหาอื่นๆ ในการใช้โสตทัศนวัสดุ อาจารย์ประสบปัญหาย่อย ในระดับมาก 4 ปัญหา คือ มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหน่วยงานโสตทัศนวัสดุน้อย โสตทัศนวัสดุมีจำนวนน้อย ขาดเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือเวลาใช้โสตทัศนวัสดุ และโสตทัศนวัสดุบางรูปแบบต้องใช้ภายในแหล่งโสตทัศนวัสดุ ส่วนอีก 2 ปัญหา ประสบในระดับปานกลาง

กลุ่มสาขาวิชาสถาปัตยกรรม อาจารย์ประสบปัญหาย่อยการใช้โสตทัศนวัสดุ ดังนี้

- ปัญหาด้านรูปแบบของโสตทัศนวัสดุ อาจารย์ประสบปัญหาย่อย ในระดับมาก 2 ปัญหา คือ รูปแบบของโสตทัศนวัสดุที่ใช้มีไม่เพียงพอ และผู้ใช้ขาดความรู้ ความชำนาญในการใช้โสตทัศนวัสดุบางรูปแบบ ส่วนอีก 3 ปัญหาประสบในระดับปานกลาง

- ปัญหาด้านเนื้อหาของโสตทัศนวัสดุ อาจารย์ประสบปัญหาย่อย ในระดับปานกลาง ทุกปัญหา

- ปัญหาด้านแหล่งโสตทัศนวัสดุ อาจารย์ ประสบปัญหาบ่อย ในระดับมาก 6 ปัญหา โดยเป็นปัญหาด้านแหล่งโสตทัศนวัสดุภายนอกมหาวิทยาลัย 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แหล่งโสตทัศนวัสดุภายนอกมหาวิทยาลัยอยู่ไกลเกินไป ไม่สะดวกในการติดต่อขอใช้ และเป็นปัญหาด้านแหล่งโสตทัศนวัสดุส่วนตัว 2 ปัญหา คือ การติดต่อขอใช้โสตทัศนวัสดุต้องรู้จักเป็นส่วนตัว และไม่ทราบแหล่งโสตทัศนวัสดุส่วนตัวของเพื่อน ปัญหาอื่นนอกเหนือจากนี้ ประสบในระดับปานกลาง

- ปัญหาอื่นๆ ในการใช้โสตทัศนวัสดุ อาจารย์ประสบปัญหาบ่อยในระดับมาก 5 ปัญหา ได้แก่ มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหน่วยงานโสตทัศนวัสดุน้อย โสตทัศนวัสดุมีจำนวนน้อย ขาดคู่มือช่วยค้นโสตทัศนวัสดุที่มีประสิทธิภาพ ขาดเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือในเวลาที่ใช้โสตทัศนวัสดุ และโสตทัศนวัสดุบางรูปแบบ ต้องใช้ภายในแหล่งโสตทัศนวัสดุ ส่วนอีก 1 ปัญหา ประสบในระดับปานกลาง

จากการทดสอบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยของปัญหาในการใช้โสตทัศนวัสดุของอาจารย์สาขาศิลปะทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชา พบว่า อาจารย์ประสบปัญหาในการใช้โสตทัศนวัสดุแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ปัญหา คือ ขาดคู่มือช่วยค้นโสตทัศนวัสดุที่มีประสิทธิภาพ โดยอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสถาปัตยกรรม ประสบปัญหาสูงกว่าอาจารย์อีก 2 กลุ่มสาขาวิชา ปัญหานอกเหนือจากนี้ไม่ปรากฏความแตกต่าง

4. ข้อเสนอแนะของอาจารย์สาขาศิลปะ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงบริการโสตทัศนวัสดุ

อาจารย์สาขาศิลปะจำนวน 78 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงบริการโสตทัศนวัสดุ โดยข้อเสนอแนะที่มีจำนวนอาจารย์ผู้เสนอ ตั้งแต่ 10 คน ขึ้นไป มี 10 รายการ เรียงตามลำดับความถี่ ได้ดังนี้

4.1 ข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับการใช้โสตทัศนวัสดุ ได้แก่ ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโสตทัศนวัสดุที่มีให้บริการ (54 คน) ควรมีโสตทัศนวัสดุในรูปแบบที่ทันสมัย และใช้ง่าย (31 คน) ควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้ทันสมัยอยู่เสมอ (26 คน) ควรพัฒนาและจัดวัสดุ และอุปกรณ์ให้ทันสมัย และเพียงพอับความต้องการ (25 คน) แหล่งโสตทัศนวัสดุภายในมหาวิทยาลัยควรจัดเก็บให้เป็นระบบ เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการให้บริการ (18 คน) ควรจัดทำคู่มือช่วยค้นโสตทัศนวัสดุที่มีประสิทธิภาพ (14 คน) แหล่งโสตทัศนวัสดุภายนอกมหาวิทยาลัย ควรจัดเก็บให้เป็นระบบเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ (13 คน) แหล่งโสตทัศนวัสดุต่างๆ ควรสร้างระบบสืบค้นแบบออนไลน์ เพื่อขจัดปัญหาแหล่งโสตทัศนวัสดุอยู่ไกล (12 คน) และควรมีเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือในการใช้โสตทัศนวัสดุ (10 คน)

4.2 ข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการบริการโสตทัศนวัสดุ คือ ควรจัดทำเครือข่าย เพื่อเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านโสตทัศนวัสดุ เพื่อความสะดวกในการใช้ (14 คน)

การทดสอบสมมติฐาน

จากสมมติฐาน 2 ข้อ ที่ได้ทดสอบ ไปดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า มีทั้งที่เป็นและ
ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ส่วนที่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่

สมมติฐานข้อ 1 บางส่วน คือ

- อาจารย์สาขาศิลปะทั้งสามกลุ่มวิชา มีวัตถุประสงค์ในการใช้โสตทัศนวัสดุ ไม่แตกต่างกัน
- อาจารย์สาขาศิลปะทั้งสามกลุ่มสาขาวิชา ใช้โสตทัศนวัสดุ 12 รูปแบบ (จาก 20 รูปแบบ) ไม่แตกต่างกัน

และ ต้องการโสตทัศนวัสดุ 13 รูปแบบไม่แตกต่างกัน

• อาจารย์สาขาศิลปะทั้งสามกลุ่มสาขาวิชา ใช้เนื้อหาย่อย 39 เนื้อหาวิชา (จาก 67 เนื้อหาวิชาย่อย)
ไม่แตกต่างกันและต้องการเนื้อหาย่อย 36 เนื้อหาวิชา ไม่แตกต่างกัน

• อาจารย์สาขาศิลปะทั้งสามกลุ่มสาขาวิชา ใช้แหล่งโสตทัศนวัสดุไม่ต่างกัน 10 แหล่งย่อย
(จาก 13 แหล่งย่อย) และต้องการโสตทัศนวัสดุไม่แตกต่างกัน 11 แหล่งย่อย

สมมติฐาน ข้อ 2

อาจารย์สาขาศิลปะประสบปัญหาในระดับมากในด้านรูปแบบของโสตทัศนวัสดุที่ใช้ไม่เพียงพอ
ส่วนที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ สมมติฐานข้อ 1 บางส่วน คือ

• อาจารย์สาขาศิลปะทั้งสามกลุ่มสาขาวิชาใช้โสตทัศนวัสดุแตกต่างกัน 8 รูปแบบ ได้แก่ สไลด์
แผ่นโปร่งใส ภาพโฆษณา แบบก่อสร้าง แผนที่ แผนที่ แผนที่ ของตัวอย่าง และของจริง และต้องการโสตทัศนวัสดุแตกต่าง
กัน 7 รูปแบบ ได้แก่ ภาพยนตร์ ภาพโฆษณา แบบก่อสร้าง แผนที่ แผนที่ แผนที่ ของตัวอย่าง และของจริง

• อาจารย์สาขาศิลปะทั้งสามกลุ่มสาขาวิชา ใช้เนื้อหาของโสตทัศนวัสดุ แตกต่างกัน 23 เนื้อหาย่อย
และต้องการโสตทัศนวัสดุแตกต่างกัน 29 เนื้อหาย่อย

• อาจารย์สาขาศิลปะทั้งสามกลุ่มวิชา ใช้แหล่งโสตทัศนวัสดุแตกต่างกัน 3 แหล่ง ได้แก่ หน่วย
โสตทัศนศึกษาของคณะ ห้องสมุดคณะ และหน่วยงานเอกชน และต้องการแหล่งโสตทัศนวัสดุแตกต่างกัน 2 แหล่ง
ได้แก่ หอสมุดกลาง และหน่วยโสตทัศนศึกษาของคณะ

ข้อเสนอแนะและประยุกต์ผลงานวิจัย

ผลจากการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารงานโสตทัศนวัสดุ บรรณารักษ์ และ
นักวิชาการโสตทัศนศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดหา และให้บริการโสตทัศนวัสดุ ดังนี้

1 การจัดหา

1.1 หน่วยบริการโสตทัศนวัสดุ ควรจัดหาโสตทัศนวัสดุ ในรูปแบบต่อไปนี้ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ สำหรับอาจารย์สาขาศิลปะ ได้แก่ สไลด์ ของจริง ของตัวอย่าง แผ่นโปร่งใส วีดิทัศน์ ทุนจำลอง ภาพ และ ควรจัดหาโสตทัศนวัสดุ บางรูปแบบเพิ่มเติม สำหรับอาจารย์สาขาศิลปะเฉพาะกลุ่ม เช่น อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสถาปัตยกรรม ควรจัดหาแผนที่ และแบบก่อสร้าง เป็นต้น

1.2 ควรจัดหาโสตทัศนวัสดุให้มีเนื้อหาครอบคลุมการเรียนการสอนสาขาศิลปะทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหาที่เป็นพื้นฐาน ทางด้านศิลปะ เช่น ทฤษฎีศิลป์ ประวัติศาสตร์ศิลปะ ปรัชญาสุนทรียศาสตร์ ประวัติศาสตร์การวาดเส้น ประวัติศาสตร์จิตรกรรม ประวัติศาสตร์ประติมากรรม ศิลปวิจารณ์ เป็นต้น

1.3 ควรส่งเสริมให้มีการผลิต โสตทัศนวัสดุ ในเนื้อหาที่ไม่มีจำหน่าย โดยหน่วยโสตทัศนศึกษาที่มีบุคลากรและอุปกรณ์พร้อม ความผลิตโสตทัศนวัสดุขึ้นเอง แต่ได้ขาดบุคลากรและอุปกรณ์ ควรจ้างหน่วยงานภายนอกผลิต เพื่อให้ได้เนื้อหาตรงตามความต้องการ

1.4 ควรทำสำเนาโสตทัศนวัสดุบางรายการที่มีการใช้สูง มากกว่า 1 ชุด

1.5 ควรติดต่ออาจารย์สาขาศิลปะที่มีโสตทัศนวัสดุส่วนตัว เพื่อขอรายชื่อโสตทัศนวัสดุ เพื่อจัดทำรายชื่อเผยแพร่ต่อไป

2. การจัดทำคู่มือช่วยค้น หน่วยบริการโสตทัศนวัสดุควรจัดทำคู่มือช่วยค้นที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้ใช้เข้าถึงรายชื่อโสตทัศนวัสดุได้สะดวก รวดเร็ว โดยเฉพาะการจัดทำรายชื่อในระบบออนไลน์

3. การจัดเก็บ หน่วยบริการโสตทัศนวัสดุควรสร้างระบบจัดเก็บ โสตทัศนวัสดุ เพื่อให้ค้นได้สะดวก โดยใช้ระบบ ที่แน่นมาตรฐาน และใช้กันทั่วไป เช่น การจัดเก็บตามประเภทของวัสดุ และเรียงลำดับโสตทัศนวัสดุ แต่ละประเภท ตามรหัส และเลขทะเบียนโสตทัศนวัสดุ เป็นต้น

4. การให้บริการ

4.1 ควรจัดเตรียมเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ทางด้านโสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์ เพื่อช่วยเหลืออาจารย์ในการใช้โสตทัศนวัสดุ ทั้งในหน่วยงานโสตทัศนศึกษา และในชั้นเรียน

4.2 ควรรวบรวมและจัดทำรายชื่อแหล่งโสตทัศนวัสดุในสาขาศิลปะ ทั้งแหล่งภายใน และภายนอกมหาวิทยาลัย ตลอดจนแหล่งโสตทัศนวัสดุส่วนตัว

4.3 ควรจัดอบรมผู้ใช้ เพื่อเพิ่มทักษะในการใช้โสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์ ที่มีอยู่ในหน่วยงาน

4.4 ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับบริการโสตทัศนวัสดุของหน่วยงาน เช่น การจัดทำรายชื่อโสตทัศนวัสดุใหม่ แจกจ่ายไปยังภาควิชาที่เกี่ยวข้อง การจัดแสดงโสตทัศนวัสดุใหม่ เป็นต้น

5. ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานบริการโสตทัศนวัสดุ

5.1 หน่วยงานบริการโสตทัศนวัสดุในสาขาศิลปะ ควรร่วมมือกัน ในการแลกเปลี่ยนรายชื่อโสตทัศนวัสดุในหน่วยงานของตน เพื่อให้ผู้ใช้เข้าถึงโสตทัศนวัสดุได้มากยิ่งขึ้น หรือ ถ้าเป็นไปได้ หน่วยงานบริการโสตทัศนวัสดุแห่งใดแห่งหนึ่ง ที่มีความพร้อม อาจทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมรายชื่อโสตทัศนวัสดุ ของหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งรายชื่อแหล่งโสตทัศนวัสดุ

5.2 หน่วยงานบริการโสตทัศนวัสดุ ในสาขาศิลปะ ควรจัดสร้างความร่วมมือในการจัดทำสำเนาโสตทัศนวัสดุ โดยไม่ให้เกิดปัญหาละเมิดลิขสิทธิ์

แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. การศึกษาความต้องการและการใช้โสตทัศนวัสดุของอาจารย์สาขาศิลปะ ในมหาวิทยาลัยเอกชน
2. การศึกษาความต้องการและการใช้โสตทัศนวัสดุของนักศึกษาและอาจารย์สาขาวิชาศิลปะแขนงอื่นๆ เช่น นาฏศิลป์ เป็นต้น ในมหาวิทยาลัยของรัฐ
3. การศึกษาทัศนคติของผู้ใช้ต่อทงบริการโสตทัศนวัสดุ ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย
4. การศึกษาความเป็นไปได้ในการสร้างหน่วยงาน โสตทัศนวัสดุสาขาศิลปะ ในประเทศไทย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย